

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Odbor za razvoj

2005/2013(INI)

4.10.2005

MNENJE

Odbora za razvoj

za Odbor za zunanje zadeve

o šestem letnem poročilu Sveta v skladu z operativno določbo 8 Pravil
Evropske unije o ravnanju pri izvozu orožja
(2005/2013(INI))

Pripravljavec mnenja: Ģirts Valdis Kristovskis

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za razvoj poziva Odbor za zunanje zadeve, kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. pozdravlja priložnost za prispevek razvojnega vidika k temi nadzora nad izvozom orožja in izkorišča to priložnost, da poudari pomembnost izvoza orožja za politiko razvojnega sodelovanja Evropske unije;
2. pozdravlja šesto letno poročilo Sveta o pravilih Evropske unije o ravnanju pri izvozu orožja (Pravila) in meni, da so zlasti novi ukrepi za krepitev Pravil izjemno pomembni za podporo politike razvojnega sodelovanja Evropske unije;
3. poziva k sprejetju novih Pravil, pri katerih bo problem širjenja oborožitve in vključitev določb Uredbe (ES) št. 1334/2000 Sveta z dne 22. junija 2000 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza blaga in tehnologije z dvojno rabo¹ bolj upoštevan; poziva k nadaljnjim izboljšavam do sprejetja novih Pravil, kot na primer izvajanje merila o človekovih pravicah, ki se ne sme omejiti le na zahtevo po pripravljenosti spoštovanja mednarodnega vojnega prava s strani določene države, in poziva k politično bolj zavezujočim Pravilom, dokler ne postanejo pravno zavezujoča;
4. še zlasti pozdravlja napredek pri usklajevanju nacionalnih poročil, zakonsko ureditev pregleda Pravil za leto 2004 (nova operativna določba št. 13), uvedbo nove „zbirke orodij“ za uporabo po prekinitvi embarga, nadaljnji razvoj Priročnika (operativna določba št. 12) in napore, ki so bili vloženi v oblikovanje smernic najboljše prakse za izvajanje merila 8 (o združljivosti izvoza orožja s tehničnimi in gospodarskimi zmožnostmi države prejemnice); v zvezi s tem zahteva, da se v države, ki kršijo človekove pravice, ne sme izvažati orožja; merilo 8 je treba ustrezno podrobno opredeliti;
5. poziva k nadaljnjemu napredku pri oblikovanju smernic najboljše prakse za izvajanje merila 8, kot pomembni prvini za ocenjevanje vpliva, ki ga ima izvoz orožja na nestabilne regije ter njihove skladnosti z razvojnimi politikami in programi;
6. poziva države članice, da pripravijo posodobljena in zlasti pravno zavezujoča Pravila, ki bodo v celoti upoštevala razvojno politiko Skupnosti in tako prispevala k skladni evropski zunanji politiki;
7. poudarja potrebo po začetku izvajanja merila 8, ki bi pri ocenjevanju primernosti izvoza orožja v tretje države ali regije moralo upoštevati pokazatelje človekovih pravic in razvoja;
8. izraža zaskrbljenost nad pravnim sporom med Svetom in Komisijo v zvezi s podporo Gospodarski skupnosti zahodnoafriških držav (ECOWAS) glede orožja malega kalibra in lahkega strelnega orožja, ki bi lahko oviral vzpostavitev učinkovitih mehanizmov in programov za reševanje vprašanj oboroževanja ter drugih sorodnih težav v tej regiji;

¹ UL L 159, 30.6.2000, str.1.

9. opozarja, da globalno povečanje števila orožja malega kalibra vodi k naraščanju oboroženega nasilja in posledično ogroža trajnostni razvoj, širjenje orožja malega kalibra vpliva negativno zlasti na ženske in otroke, zato poziva Komisijo in Svet, da pripravita smernice za politiko na področju orožja malega kalibra in lahkega strelnega orožja ter programe v državah v razvoju, ki so združljivi in skladni s cilji razvojne politike, pri čemer naj za doseganje tega cilja sodelujeta z nevladnimi organizacijami in zagotovita, da smernice upoštevajo negativne učinke širjenja orožja malega kalibra na trajnostni razvoj ter zlasti na ženske in otroke;
10. poziva Svet in Komisijo, da določita jasne proračunske zahteve in vire financiranja za področje orožja malega kalibra in lahkega strelnega orožja ter s tem povezanih programov za leto 2005 in 2006;
11. opominja Svet in Komisijo, da bo v primeru neuspeha nadaljnega razvoja Pravil in novih pobud, kot je predlagani mednarodni sporazum o trgovini z orožjem, ogrožena politika razvojnega sodelovanja Evropske unije in tekoče dejavnosti na področju orožja malega kalibra in lahkega strelnega orožja ter na področju razorožitve, demobilizacije in ponovnega vključevanja, s čimer bo oteženo doseganje razvojnih ciljev novega tisočletja;
12. poziva Svet in Komisijo, da ocenita vlogo projektov na področju razorožitve, demobilizacije in ponovnega vključevanja v okviru zunanjih odnosov in razvojnih politik Evropske unije, ter da jasno določita delitev dela med generalnim direktoratom za razvoj in generalnim direktoratom za zunanje odnose na področju teh politik, in v tem okviru še dodatno poudarja pomembnost neodvisne politike razvojnega sodelovanja Evropske unije;
13. poziva k boljši izmenjavi podatkov in informacij o izvozu orožja in trgovanju z orožjem, zlasti glede podatkov o trgovini z orožjem z državami v razvoju;
14. poziva k nadaljnji razpravi s Svetom in v Evropskem parlamentu o ustanovitvi agencije Evropske unije za nadzor nad izvozom orožja, ki bi nadzirala in preverjala učinkovitost predpisov Evropske unije za nadzor nad izvozom orožja, in izraža svojo podporo ustanovitvi te agencije;
15. poziva k razvijanju strategije za dejansko promocijo Pravil znotraj Evropske unije in v okviru odnosov s tretjimi državami in regijami, ki bi opozorila na dejstvo, da je vpliv izvoza orožja iz Evropske unije v države v razvoju precejšen, da tovrsten izvoz ne vpliva le na gospodarstva in trgovinske strategije, ampak tudi na širše družbeno-politične procese, in da se morajo vlade in zasebna podjetja zavedati svoje družbene oz. poslovne odgovornosti v okviru svojih odnosov z državami v razvoju;
16. dodatno spodbuja države članice in Komisijo, da se pridružijo Parlamentu pri vzpodbujanju dobrega upravljanja v afriških institucijah, zlasti na področju trgovine z orožjem v sodelovanju z naslednjimi organi: skupno parlamentarno skupščino AKP-EU, ECOWAS in Afriško unijo;
17. poziva države članice, Svet in Komisijo, da od Afriške unije ter ostalih afriških regionalnih organov zahtevajo sprejetje takšnih regionalnih in državnih odredb o nadzoru orožja, ki so v skladu s Pravili;

18. podpira napore držav članic, Sveta in Komisije pri iskanju odgovornih rešitev za urejanje socialne, gospodarske in razvojne škode, ki jo povzroča mednarodna in evropska trgovina z orožjem.
19. poudarja pomen celovitega sodelovanja EU z Združenimi narodi; zahteva posvetovanje z Združenimi narodi pri morebitnih nadzorih izvoza orožja;

POSTOPEK

Naslov	Šesto letno poročilo Sveta v skladu z operativno določbo 8 Pravil Evropske unije o ravnanju pri izvozu orožja		
Št. postopka	2005/2013(INI)		
Pristojni odbor	AFET		
Odbori, zaproseni za mnenje Datum razglasitve na zasedanju	DEVE 9.6.2005		
Okrepljeno sodelovanje	ne		
Pripravlja(-ka) mnenja Datum imenovanja	Ģirts Valdis Kristovskis 24.5.2005		
Obravnava v odboru	12.7.2005	29.8.2005	5.9.2005
Datum sprejetja pobud	4.10.2005		
Izid končnega glasovanja	za:	16	
	proti:	1	
	vzdržani:	8	
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Alessandro Battilocchio, Margrietus van den Berg, Thierry Cornillet, Michael Gahler, Filip Andrzej Kaczmarek, Glenys Kinnock, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Ģirts Valdis Kristovskis, Maria Martens, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Luisa Morgantini, Józef Pinior, Toomas Savi, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, Paul Verges, Jan Zahradil, Mauro Zani, Jürgen Zimmerling		
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Paul Marie Coûteaux, Milan Gaľa, Ana Maria Gomes, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer		
Namestniki (člen 178(2), navzoči pri končnem glasovanju			